

Uchwała Nr 169/2025
Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego
z dnia 20 marca 2025 r.

**dotycząca projektu rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego
zmieniającego rozporządzenie w sprawie sposobu podziału środków finansowych
na utrzymanie i rozwój potencjału dydaktycznego oraz potencjału badawczego
znajdujących się w dyspozycji ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego
i nauki oraz na zadania związane z utrzymaniem powietrznych statków szkolnych
i specjalistycznych ośrodków szkoleniowych kadr powietrznych**

Po rozpatrzeniu, na wniosek Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego (pismo DP- L.0220.14.2025.EO z dnia 14 marca 2025 r.) projektu rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego zmieniającego rozporządzenie w sprawie sposobu podziału środków finansowych na utrzymanie i rozwój potencjału dydaktycznego oraz potencjału badawczego znajdujących się w dyspozycji ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki oraz na zadania związane z utrzymaniem powietrznych statków szkolnych i specjalistycznych ośrodków szkoleniowych kadr powietrznych, Rada Główna Nauki i Szkolnictwa Wyższego **opiniuje pozytywnie przedstawioną propozycję nowelizacji.**

1. Przesłanką nowelizacji rozporządzenia jest dążenie do zapewnienia w roku 2025 relatywnej stabilności wielkości subwencji podmiotom systemu nauki i szkolnictwa wyższego w sytuacji planowanego wzrostu inflacji o 4.3% (założenie ustawy budżetowej na rok 2025). W warunkach ograniczenia działania algorytmu stabilność tę ma zapewniać instytucja „tunelu” finansowania z uwzględnieniem mechanizmów różnicujących wysokość przyznawanych subwencji.
2. Nowelizacja polega na zmianie i dywersyfikacji „tunelu” finansowania, określającego wskaźniki graniczne możliwego zmniejszenia i wzrostu wysokości subwencji przyznawanej w roku 2025 (w stosunku do roku 2024) przez Ministra Nauki podmiotom systemu szkolnictwa wyższego i nauki ze środków finansowych budżetu państwa w dziale 28 na utrzymanie i rozwój potencjału dydaktycznego (uczelnie publiczne) oraz na utrzymanie i rozwój potencjału badawczego (uczelnie akademickie, instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk, instytuty badawcze i międzynarodowy instytut naukowy utworzony na podstawie odrębnej ustawy).
3. Dla uczelni publicznych, nadzorowanych przez Ministra Nauki (z wyłączeniem uczelni w ramach pierwszego rozstrzygnięcia konkursu programu IDUB, instytutów PAN

i instytutu międzynarodowego) ustala się przedział zmian subwencji („tunel”) w wysokości 100-105% (w 2024 r. był to przedział 98-106%) Dla uczelni akademickich uczestniczących w programie IDUB „tunel zmian” został utrzymany na poziomie roku 2024 i wynosić ma 100-106% subwencji roku poprzedniego. Z kolei dla instytutów PAN i instytutu międzynarodowego przedział możliwych zmian subwencji wynosić będzie 100-110% (w roku 2024: 96-110%).

4. Dla niepublicznych uczelni akademickich oraz instytutów badawczych, nienależących do sektora finansów publicznych, projekt nowelizacji zakłada utrzymanie „tunelu” na poziomie roku 2024 (95-110%).
5. Projekt nowelizacji rozporządzenia zakłada utrzymanie dotychczasowych regulacji wzrostu subwencji dla tych instytutów PAN i instytutu międzynarodowego, które nie posiadają kategorii naukowej lub posiadają kategorię C. Określona jest ona poprzez utrzymanie wysokości subwencji w 2025 r. na poziomie roku ubiegłego.
6. Proponowane w projekcie nowelizacji rozporządzenia, w tym założenie stabilizacji i wzrostu subwencji dla instytucji nauki i szkolnictwa wyższego zmiany Rada Główna **przyjmuje ze zrozumieniem. Z jednej strony akcentuje podniesienie dolnej granicy tunelu zmian subwencji do poziomu 100%, z drugiej krytycznie ocenia zmniejszenie górnej granicy** wzrostu do 105% dla uczelni publicznych (pierwszej grupy) oraz **stabilizację** wzrostu subwencji dla najlepszych uczelni w programie IDUB na poziomie roku ubiegłego. Podniesienie z 95% do 100% dolnej granicy tunelu dla instytutów PAN Rada Główna **ocenia pozytywnie**.
7. W ocenie projektowanych zmian Rada Główna podkreśla, że skala możliwego wzrostu subwencji dla podmiotów objętych przepisami rozporządzenia jest niewystarczająca wobec poważnego niedofinansowania i problemów ograniczonych nakładów na naukę i szkolnictwo wyższe w naszym kraju. Wartości tunelu finansowania nie stwarzają warunków rzeczywistego rozwoju potencjału badawczego i dydaktycznego uczelni i instytutów naukowych.
8. Rada Główna w swym stanowisku ponawia opinię wobec nowelizacji tożsamego rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 25 kwietnia 2023 r., w której proponowała, aby w ewentualnych przyszłych korektach algorytmu naliczania subwencji rozważyć zwiększenie wagi składnika doktoranckiego. Utworzenie szkół doktorskich, powiązane ze zmianami ilości i wysokości stypendiów dla doktorantów (pomijając inne koszty organizacyjne) powoduje, że w całkowitej subwencji dla instytucji wydatki na doktorantów wzrosły o czynnik znacząco większy niż zapisany w algorytmie poprzez przejście od składnika studencko-doktoranckiego do doktoranckiego. Spowodowało to w wielu instytucjach decyzję o redukcji liczby miejsc w szkołach doktorskich, co niekorzystnie rokuje podtrzymywaniu odpowiedniej liczby wysokiej jakości wykwalifikowanych kadr badaczy i nauczycieli akademickich. Zwiększenie wagi składnika doktoranckiego w algorytmie naliczania subwencji mogłoby stanowić impuls dla władz jednostek do odbudowania liczby kandydatów podejmujących studia doktoranckie. Rada Główna deklaruje współpracę

przy przygotowaniu propozycji wskazań ilościowych wag poszczególnych składników algorytmu dla poszczególnych części sektora nim objętych.

Uchwałę otrzymuje Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Przewodniczący
Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Prof. Marcin Pałys